BIBLIOTHÈQUE CENTRALE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL
N° 0582

NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2605 — NGÀY THỨ BẢY 25 JUILLET 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BIBLIOTHÈQUE N° 3845

HANOI

	Hanoi	Tỉnh lỵ	Các phủ huyện	Ngoại quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	8 $ 00	12 $ 00
Các làng xa	»	8 $ 00	8 $ 00	»
Sáu tháng	3 $ 00	3 $ 50	3 $ 20	6 $ 00
Ba tháng	1 $ 50	1 $ 75	1 $ 60	3 $ 00
Một tháng	0 $ 50	0 $ 60	0 $ 55	1 $ 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. BONNEFOY
Directeur : NGUYỄN VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HỮU LỘC
Administrateur délégué : NGUYỄN VĂN LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
Téléphone N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 $ 065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants

NÓI CHUYỆN XIÊM

III

Một quốc-gia, một dân-tộc hay hay là dở, nên hay là hư là bởi sự giáo-dục có hay là không, tốt hay là xấu. Sự giáo-dục ở nước Xiêm xưa kia là toàn thuộc vào phạm-vi tôn-giáo, cái sự trọng Phật-giáo tức là người cầm quyền giáo-dục ở cả nước Xiêm ngày xưa; toàn quốc có hơn một vạn ngôi chùa tức vừa là hơn một vạn cái nhà trường, nhân-dân có con em đều đem phó thác cho các sư giảng dạy; cách dạy cách học như thế là thuộc về cái học tâm tinh, cái học thực-tế cả, chứ không từng có cái học khoa-cử như ở nước ta bao giờ. Đến năm 107 tân lịch Xiêm tức năm 1889, tiên-hoàng Xiêm đi du-lịch Âu-châu về, thực hành cải cách mọi việc chính-trị trong nước, mới đặt ra có bộ giáo-dục, sự giáo-dục trong nước mở-mang càng ngày càng rộng mãi ra, bậc học cũng chia làm ba bậc tiểu-học, trung-học và chuyên-môn, tiểu-học năm năm, trung-học tám năm, chuyên-môn hai năm. những môn học sư-phạm, binh chính, lục-quân, giao-thông cảnh-sát, thương-nghiệp, kỹ-nghệ v. v đều có trường dạy chuyên-môn cả, mà chú trọng nhất là đào-luyện các giáo-chức và cải-lương các giáo-khoa; vào khoảng bốn năm nay lại phỏng theo học-chế Âu Mỹ, thi hành cái luật tiểu-học giáo-dục, bắt dân gian đến tuổi học phải cưỡng bách theo học tiểu-học hết bao nhiêu những am-tự các làng đều phụ thuộc có một trường tiểu-học ở trong, chẳng bao lâu mà sự giáo-dục trong nước thành ra phổ cập; cái tôn-chỉ giáo-dục thì đại-ước con trai học trọng võ bị, con gái học trọng nghệ-thuật; coi con trai nước Xiêm đến tuổi đều phải ứng binh-dịch, mà quân thường bị Xiêm cũng liệt vào được hạng quân cường, tráng, con gái thì phần nhiều mưu-sinh tự lập được, tục nước Xiêm có nhiều người đàn ông nhờ vợ mà sinh hoạt thì đủ thấy cái thành-hiệu giáo-dục ở nước Xiêm vậy; học trò Xiêm đi du học các nước cũng được một số khá đông, những tổng-trưởng thứ-trưởng ở các bộ Xiêm và những quan cai-trị đầu hạt Xiêm hiện thời phần nhiều là học-sinh du-học ở Âu-Mỹ về cả; con gái cũng có được một số ít người đi du-học ở các nước, Nương-sa dịch-lại nữ sĩ là một vị nữ-học-sinh có tiếng ở trường y-dược đại-học Bắc-kinh bây giờ tức cũng là một vị nữ-du học-sinh nước Xiêm đấy. Ấy sự giáo-dục ở nước Xiêm như thế, tuy đem sánh với các nước văn-minh tiến-tiến chưa thấm vào đâu, nhưng đối với một nước dân-trí còn tối đen, giáo-dục chưa phổ-cập, một trăm người chưa được lấy một người biết chữ như nước ta bây giờ thì chẳng cũng đã thấy khác nhau một trời một vực ư ?

Việc binh cũng là đại-chính của một quốc-gia, việc binh nước Xiêm mới bắt đầu chấn-chỉnh tự đời tiên-hoàng Xiêm; lục-quân chia làm hai hạng: hộ-quân và dân-quân, việc tổ-chức huấn-luyện đều thuộc về bộ lục-quân, dùng cái chế-độ trưng binh, phàm con trai từ mười tám tuổi cho đến bốn mươi đều phải có cái nghĩa-vụ ứng binh-dịch, cả các người làm sư đến tuổi ứng binh-dịch cũng phải hoàn tục để làm trọn cái nghĩa-vụ trọng nhất của quốc-dân, hiện dịch hai năm, dự bị bảy năm, lại ngay từ lúc đi nhà trường, các trường học đều đã có tổ-chức đội đồng-tử quân để thao luyện cái tinh-thần thượng võ, thường mỗi năm đến kỳ giảng võ, diễn-tập chiến-đấu, cái khí tượng mạnh gian hoạt bát, nghiễm nhiên thành một cái tân quốc dân quân, những quân-trang binh-khí cũng đều tu chỉnh tinh nhuệ lạ thường, ở ngoài kinh-thành Man-cốc có một cái binh-công-xưởng thật to, người các nước Âu-châu cũng phải phục cái thành-tích xưởng ấy, trong trận Âu-chiến, nước Xiêm cũng đã có thể phái sang Âu lục được một đội viễn-chinh-quân, cũng chẳng chạc thay mà cũng về-vang thay! Hải-quân thì từ lúc bị quân-hạm Pháp đánh thua cũng gia tâm kinh lý đến, có đón một quan hải-quân trung-úy người Đan-mạch làm hải-quân cố-vấn, mở xưởng đóng chiến-thuyền, lập công trường hải-quân, qui mô cũng đã thấy dần dần chỉnh bị; nhất là nghề tàu bay máy bay thì lại càng khuếch trương phát đạt lạ lùng lắm; sự nghiệp hàng không, do chính-phủ lập hợp tư-bản của nhân-dân trù biện, chính-phủ gia công chân chính mà nhân-dân cũng đến nức bụng tán thành, máy bay tàu bay tự trong nước chế tạo lấy, phi-trường phi-quân tự trong nước đào tạo lấy, hiện nay ở kinh-thành Xiêm giao thông với các miền sơn-già trung-ương nước đều dùng được máy bay, những khi phát-sinh có các dịch-chứng lưu-hành, trong một hai giờ đồng hồ có thể chở được được phẩm y-cụ đến ngay khắp mọi chỗ hang cùng ngõ hẻm được, cho người đã dự liệu cái đường hàng-không Man-cốc Mạnh-mãi (độ-thành Ấn-độ) chẳng bao lâu người Xiêm có thể mở thông, cái sự nghiệp hàng-không ở Xiêm tiến-bộ mau chóng là dường nào! chẳng hủ với nước mình, trừ ra bây giờ có chính-phủ bảo-hộ chưởng quản binh quyền thì hai hạng lính khố đỏ và khố xanh cũng có đều trông được một chút, còn nói đến việc binh của mình bởi trước thì nào cơ, nào vệ, nào đội, nào ngũ chẳng qua chỉ có cái tên gọi hão huyền, thực thì tưởng không trói nổi con gà quân không sắc nổi cây gậy; về với ra những là quân tiền, quân hậu, quân trung, quân tả, quân hữu, chỉ là những phu võng phu dài, phu nước, phu cửi, tệ nữa lại là những mõ những mán để phần cho các quân đội tha-hồ mà moi mà hút đủ trăm thứ tiền phòng, tiền lệ, tiền khoán, tiền đào, tưởng giá việc binh cả nước ta mà đến nay vẫn không có chính-phủ bảo-hộ coi sóc tới thì có lẽ cũng còn lỗi tàn hủ-bại thế chứ đã mong gì được có cái vẻ cường-tráng như binh-lực người Xiêm đâu.

T.

Việc Thế-giới

(điện tín)

Ngày 22 Juillet 1925

Mấy bài diễn-thuyết quan-trọng của một quan thượng-thư nước Uruguay

M. Labaye Guani, thượng thư nước Uruguay bắt đầu dạy một bài luật-pháp quốc-tế tại trường Cao đẳng luật-pháp. Bài ấy chia làm sáu kỳ. Nói về các vấn đề quan-hệ cho Mỹ-châu, về luật-pháp quốc-tế, cái đoàn-thể quốc-tế của các Mỹ-châu và phái văn học La-tinh. Ông giải thích cái đặc-tính về sự giải phóng của các nước Nam-Mỹ, và nói về cái ảnh-hưởng của cuộc đại cách-mệnh nước Pháp, là thời cơ những hạng văn-sĩ, chính-trị-gia Nam-Mỹ đều học chiến-công tam tiên-hiền cho khắp thế-giới biết chước. Ông nói về mọi sự của Nam Mỹ-châu cố sắng để thoát-ly được cái gông áp chế của Tây-ban-nha. Nước Colli và nước Argentine đã chứng minh rằng trong việc cạnh tranh lấy quyền độc lập, thì cốt yếu là cái dân trí vậy.

Quân Pháp thắng lợi ở Maroc

Tin Madrid. — Tại khu Beni Sader, về trận đánh ngày 5 và 6 đã Dignet ngày 17 juillet, địch-quân chết 40 người, và bị thương 75 người.

Tin Fez. Quân Pháp đánh một trận to, thắng lợi, đã giải vây được đồn Aimasstouf. Ở miền Beberskha địch-quân thua bị đánh đuổi về phương bắc.

Luật đại xá ở nước Đức

Hội đồng đã-quốc đã bỏ 26 về ung-chuẩn bản-án đại-xá.

Nước Đức với bản hiệp-ước bảo an

Về bản hiệp-ước bảo-an, nước Đức có gửi cho nước Pháp một bức thư, lời lẽ rất là nhã nhặn, song vẫn còn nhiều khoản xin lãnh trừ, chưa ưng thuận.

(Havas)

Ngày 23 Juillet 1925

Tỷ tai ở Cao-lỵ

Nước đã xuống, đường cái, đường hỏa xa, v. v. đã đi lại được ít nhiều. 56 người chết là 685. Tổn hại độ 8 triệu viên.

Việc chính-trị ở Phi-luật-tân

Trong bức thư của quan Toàn-quyền Wood gửi cho nghị-viện về khóa thứ bảy này, có khuyên nhất là nói khóa sau này: Bắt đầu dạy tiếng Anh cho tiếng ấy trở nên một thứ tiếng thông dụng; tổ-chức về giáo-dục các sở vô-tuyến điện để phòng tin cho được tiện lợi. Ông lại nói kỹ về việc khuyến khích thể dục, do các quan võ trông nom dạy bảo; việc thời đang để cho chính-phủ can dự vào các việc buôn bán; việc chỉnh đốn các khu đất có mỏ; việc chỉnh đốn lại thương-thuyền; việc khuếch trương các tài-sản thiên-nhiên; việc bãi các khoản thuế về các bến, và việc cho dân bản được quyền bỏ-cử.

Ông Quezon lại trông cả nghị-trưởng ở nguyên lão nghị-viện; ông Rokas lại trông cả nghị trưởng thứ đáng ở hạ-viện. gi hai nghị-viện đảng quốc dân đều được thắng số.

(Indonacifi)

TƯỜNG XÂY LỐI MỚI

Tại cuộc đấu xảo mỹ-nghệ ở Paris mới đây, ông De ouri có chế một kiểu nhà mới, ông gọi là kiểu nhà nhiệt đới nhất định. Làm nhà ấy trước nhất ông dùng cột tre, dầm tiếp dụng thành một cái cốt rất chắc chắn. Trên bộ cốt ấy cũng phên sắt, rồi dùng một thứ hay máy mà bắn xi-măng và nước vào, khiến cho cốt sắt và phên sắt bị trát kín đi. Với [illegible] hay 5 phân tây. Thế là xây trát xong tường ở một ngày.

Một trong thì làm bằng gỗ nứt chai ép nhỏ lại, và ngâm thuốc cho khỏi bắt lửa. Lần ngoài bằng vôi và cát trong bằng gỗ để cách nhau một cái khe. Trên mặt gỗ nứt chai, lại trát plâtre, và dán giấy. Trần nhà và vân sàn cũng làm theo kiểu ấy.

Cái khe ở giữa tường dùng để thông hơi. Thông hơi hễ ấm của nó, và hễng ông khói có làm điều không tiện. Khi mở cửa sổ cho khí giới vào thì cái nóng cái rét ở ngoài cũng vào được. Còn như ông khói, thì chỉ khi nào cái nhiệt độ ở trên và cái nhiệt độ ở dưới chênh nhau 15 độ, thì hơi mới thông được mạnh. Nhưng nếu ở bốn mặt tường có thể được được nhiều lỗ nhỏ, thì trong ngoài chênh nhau độ 4 độ, là hơi thông rất mạnh. Tường nhà làm kiểu mới này, thì đục lỗ cho thông hơi rất tiện. Và, tường làm có khe ở giữa, lại tiện một điều rằng có thể làm cửa tủ được, không phải đóng ra mà vào chật cả chỗ.

Nói tóm lại, cái nhà kiểu mới của ông Descouri, nước ở ngoài không thấm vào được, mà khí giới lại dễ thông, tiếng kêu bị cách cũng khó truyền, và nhiệt độ trong nhà cũng điều hòa không thay đổi.

BẢO LÍNH GIỜI MƯA

Xưa nay người ta bảo các máy, mà bảo-lĩnh máy chạy tốt thì có chưa thấy nhà bảo hàng lại bảo lĩnh giời mưa, giời nắng bao giờ.

Mới đây các nhà thợ may Hoa-kỳ bán áo đi mặc trong ngày hội Pan-américain lại phát ra cho khách mua hàng một cái giấy bảo-lĩnh giời mưa. Trong giấy nói hễ ngày chủ nhật ấy, từ 10 giờ sáng đến 5 giờ chiều giời mưa thì nhà hàng cam đoan hoàn lại khách mua số tiền là năm đồng. Song ít ra giời phải mưa độ một phần năm một pouce nước, người mua áo mới được lĩnh số tiền bồi thường. Nhà hàng có đính-kèm riêng với một công ty bảo-hiểm về việc ấy và công-ty bảo-hiểm lại có điện-đình với sở phong-vũ của bộ canh-nông để xem xét thời tiết các nơi trong ngày đã định.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có việc sau này nhờ ngài giải bảo cho;

Nguyên ông ..... bắt được một thuyền muối lậu, nhưng không bắt được chủ, vì họ lẫn thoát cả, chỉ thấy một đứa độ 14 tuổi ở đó thôi.

Bắt nó tra hỏi, thì nói rằng: nó biết một người tên là L., không rõ có phải là chủ hay không, vì nó nghe thấy gọi nhau tên ấy chứ nó không phải là con người ở thuyền ấy. Nó thấy L. uyên đi tới về làng nó, thì xin nói mới họ mới cho lên đi nhờ, thật nó là con tên B ở .....

Vậy ông... bắt bố nó (tên B) bảo phải chịu trách-nhiệm, nay đã làm tờ đệ lên tòa án Nam định rồi.

Vậy tôi ấy, nhờ lượng tòa án minh xét thì có được tha không?

Nếu phải phạt 1 thì theo điều luật nào?

LỜI ĐÁP. — Tháng bảy, nếu có đăng phạm với những người buôn muối lậu, thì mới truy-tố mà được. Cứ như luật hình pháp điều 60, 61 và 62 thì phải có những trường hợp sau này mới là đồng phạm:

1° là xui giục cho người ta phạm trọng tội hay khinh tội;

2° là sai khiến người ta phạm tội;

3° là cấp cho người ta những vật gì để phạm tội;

4° là nhà tá cho người ta dự bị phạm tội, hoặc tội phạm rồi mà giấp [illegible] cho người phạm tội;

5° là cùng những người dự vào một trọng tội hay khinh tội;

6° là chứa những vật bất trọng tội hay khinh tội mà lấy được.

Cứ như lời nói trong thư trên ấy thì có lẽ tháng bé đó không đồng phạm thật. Nhưng vì thử nó có đồng phạm thì không phải là vì nó ít tuổi mà được miễn tội đâu.

Còn như người cha đứa bé ấy, nếu không dự gì đến việc tải muối lậu mà phải bắt thì vô lý lắm, vì thử đứa con ấy có buôn muối lậu thật nữa thì cha nó cũng chỉ phải trách-nhiệm về *luật bộ mà thôi*, vì Dân luật lấy điều 384 có nói rằng: « Người ta không ai phải trách cứ về sự mình làm ra, mà lại phải trách cứ về những sự của những người mà mình phải chịu trách-nhiệm, hoặc những vật mà mình trông giữ ». Ba.

Những con vị thành niên càng ở với cha mẹ mà làm lỗi gì thì cha phải trách-nhiệm, cho chết rồi thì mẹ phải trách-cứ...

Trừ ra khi cha mẹ có thể viện chứng rằng không thể ngăn cản lại được cái việc đánh ra sự trách-cứ nói trên ấy tại không kịp.

Ph. h. L.

TỰ-TỬ MỘT CÁCH KHÁC THƯỜNG

Khoảng giữa tháng trước đây, một người đàn bà rất lịch-sự ở Paris thuê một cái xe ô-tô đi vào vườn Bois de Boulogne chơi. Trong khi xe đương trực ở các đường đi trong vườn, bỗng người cầm máy nghe thấy tiếng súng nổ ở đằng sau mình, quay đầu lại thì thấy người đàn bà ấy nằm gục xuống, có quần đầu-đà những máu. Tài xe người đàn bà ấy mới tự bắn vào mình bốn phát súng. Người cầm máy bèn đánh xe đến nơi cảnh-sát để trình báo. Ông cảnh-sát-sở xét ra thì biết người đàn bà ấy là một người Hoa-kỳ, sinh ở Chicago, năm nay đã ngoài năm mươi tuổi, và trọ tại một khách-sạn ở Paris. Khám trong quần áo có thấy một bức thư nói mình định tự-tử từ tuần lễ trước. Trước khi tự tử, người ấy thuê người làm một cái áo quan bằng gỗ sồi, đánh đai bằng đồng, và có đánh giây thép về Hoa-kỳ lấy 700 đồng sang để lấy tiền chôn táng. Tự tử như người Mỹ đã là khác thường chưa!

NGƯỜI ANH MUỐN BẮT CHƯỚC CÁI TỤC THIÊU NGƯỜI CHẾT

Người Anh có lập một hội mục-đích là hô-hào việc thiêu tử thi, chứ không chôn như tục thường. Nhưng nghe đâu việc hô-hào ấy cũng không thấy sốt sắng hiệu, số người vào hội được chôn vẫn nhiều hơn số người muốn được thiêu.

Hội thấy thế, bèn đặt một cái lệ mới để khuyến-khích việc ấy, là cứ nộp một số tiền là năm livres và mười shillings (độ chừng năm trăm quan) thì hội lập cho một cái vĩnh-viễn hội-viên, còn những người sau nào vào vĩnh-viễn hội-viên thì được quyền lúc mình tạ-thế rồi thì thi-thể mình đem thiêu tại một lò thiêu nào ở nước Anh cũng không mất phí-tổn gì nữa.

LỜI ĐÀN BÀ

Bàn về vấn đề giáo-dục con gái

IV

Tiếp-cái sự giáo-dục

(Tiếp theo)

Xem như những lời cần nói về giáo-dục học Thái-tây mới kể trên đó, thời đã biện rằng: người ta vẫn đồng ý đi về một con đường như nhau hết thảy. Về phần đức dục, nhờ ở gia-đình hơn ở nhà trường; thời phần trí dục lại nhờ ở nhà trường hơn ở gia-đình; vì những cái luân-lý, cái sự học hỏi, cũng hay sự ở ăn hằng ngày của mình hết thảy. Không những nhờ cậy nhà văn-chương luận thuyết phát trứ gai góc trong lòng, mà đến điều nghe thấy cũng làm cho mình bắt thêm suy nghĩ.

Người con gái học ở nhà trường, công khóa hai buổi, như là cách đọc sách, làm bài luận, vệ-sinh học, cách trí học, sử ký học địa dư học, toán học vân vân. Theo như chương trình học lấy, mỗi môn đều có thành chước nhiều ít, cũng là một mong trí thức cho con người, nhưng rặt mà, giáo dục làm sao cho có một cái giá-trị rất mật-thiết suy lý, chớ không cần kỳ thi cho lắm.

Sách nho có câu: « Đọc thư quí mình lý ư đọc sách quí tại hành lý, chớ có phải đọc sách mà như ông thầy chăm vợ học nói, không thực-hành đặng, thì cũng lại coi là gì; trí-dục là nuôi dạy cái trí khôn những cái trí-khôn của con người, khi còn non nớt chưa biết chi, lại khi trí khôn đã đầy đủ, phải phát mà bằng lên, có người thông minh đĩnh ngộ quá, thường hay thiên về một mặt lý tưởng rất cao xa, đến nỗi việc hiện tại đến những bổ hôi, ấy đó vì không có lý tưởng cũng hành, mà đến lý tưởng vượng vinh ra quá, cũng hại cho đường hành động của con người, cho nên cần phải bao chế lại, có chỗ phải nỗ lực thêm. Vì dụ như: Người đàn bà con gái là chủ trình làm hiền hòa là đẹp, mà nay ý mình tài trí, lại nảy ra những cái tinh cao kỳ cương quyền thái quá, nên có hại cho sự tiết-tự, như thế cần phải có hạn chế mới đặng; cần sẽ lý thời vì như sự ăn uống, việc hay dở đẹp, không trí phán đoán, thường thấy việc đời trình bày ra, chỉ khác cái ngon mà không thông cái gốc, thấy việc phải trước con mắt, chớ không rõ cái trái ở sau lưng, rất cũng giống mà chỉ bằng mặt mà thôi, phương chi, phải đâm ngay, có khi ngờ người ta quyền lợi của mình, có khi ngờ sự hại đến thân, vậy nên rất phải cần lý cho đường tri thức đặng đừng ngờ, cần đi-phòng sau đến thì phải ngừng nhìn xung quanh mình, tự tìm lấy những mà điều, một gây nên điều hoạ-phúc cho mình; người ta ở đời ai cũng phải có một cái

quyền lợi, mới có giá-trị ở đời. Dạy cho người đàn bà có tri-đức, là vì bảo tồn cái thân giá nhân họ, lại phải có nghị-lực mà ngăn ngừa cái dục-vọng lại, hay là tinh-sâm không chính-đáng, thời tiêu-khuy đức tốt đi vậy.

Đức-dục, trí-dục đã vậy, mà thể-dục lại cần lắm, bởi vì người ta có sức khỏe mạnh mới ăn lo làm lụng nên đức, nên trí, chớ sức lực đã gầy gò, muốn việc đến xếp lại một bên, có chi hơn mà có chi kém nữa. Ông Phô-lo-ry (Fleury) nói : « cái sức lực của đàn bà con gái, là có quan hệ cho cả chủng-tộc, vậy cho nên phải dạy thể dục cho họ, cũng như đàn ông, chỉ xê-xích một vài lẽ không hợp với tư-cách đó mà thôi. » Hỏi vì người đàn bà có thiên chức về đường sinh dục; mình có mạnh khỏe sinh con mới béo tốt, tuy con mình mà thực là dân nước, sự mạnh, sự yếu lợi hại ảnh-hưởng đến đoàn-thể xã-hội.

Trong các khoa học ở nhà trường về môn vệ sinh lại tối yếu cho phụ nữ nhiều lắm, nhưng thể dục lại không cần phải ở nhà trường, mà tự mình luyện tập lấy cũng đặng nghĩa là phải ra vào vận-động, sửa đương việc này việc khác, để cho gân xương có chuyển, da thịt mới nở nang, khi làm người con gái, ao quần khăn đẩy của mình, xếp vuốt dặt lấy, cho có công việc mà làm, khi đi ra, có khi đi chơi, để cho thư thả sức vóc, khí-huyết lưu hành, khi có chồng con, thì săn-sóc miếng ăn cho ngon lành, lăm rửa đứa con cho sạch sẽ, sai sửa chỉ về công việc cho tới đời, thế là tập luyện thể dục, hà tất phải nhảy vòng ném quả, chạy rong mấy dạo mới là thể-dục. Đến như cái nguyên lý của đạo vệ-sinh, thì cần phải học-vấn mới hiểu, làm sao là đáng cách vệ-sinh, làm sao là hại vệ-sinh, vật gì ăn bổ, vật gì ăn không tiêu, uống nước làm sao có thứ nước độc, có thứ nước không độ ; ăn thịt làm sao, có thứ nên ăn sống, có thứ nên ăn chín ; nhà cửa chỗ cần thấp chỗ nào mà thờ bếp lấy nhiều thán khí, thức hay sinh bệnh ; nương vườn chỗ để ô toàn bỗ tạp, và nhiều vi-trùng, đều có hại cho sự vệ-sinh của người ta. Người đàn-bà biết đạo vệ-sinh, lại lợi hơn đàn-ông trong gia-đình, tức sự nuôi con khỏe, cho đến sinh con, nuôi con, lúc đau yếu tật bệnh, năng niu nắn ẵ, dạy về bổ chỉ, mọi việc đều có điều-độ; nói tóm lại, đức dục, trí-dục, thể-dục là lợi cho mình, mà lại lợi lại di-truyền cho con cái về sau nữa.

Nếu những người con gái hiền đặng các tính nết như thế không từ khó nhọc, chịu đám-nhận lấy, tự phiền thấy cả gia trí của đời mình đứng gần với trị có gắp một phần trách nhiệm nặng-nề với xã-hội vậy.

(Còn nữa) Đạm-Phương nữ-sử.

NƯỚC-CHANH HIỆU T. B.

TỐT NHỨT, SẠCH NHỨT, LÀNH NHỨT

BÁN BUÔN TẠI:

125, Phố Sinh-từ (cạnh Giám) Hanoi.

VĂN UYỂN

Không nên chán đời

Đã trót đem thân đóng cõi đời,
Cõi đời há phải đám trò chơi ?
Can chi ngao ngán đời nghiêng ngửa,
Mà cứ lôi thôi nỗi nẹm người !
Đồng rộng so sao-bay xiết kể,
Áo dày cơm nặng một mình ai ?
Còn non còn nước còn vương nợ,
Thu xếp song xuôi kẻo thẹ cười.

Đức-thọ, Phạm-đình-Bin.

Khuyên người đàn bà nên thủ tiết

Giới sinh phận gái đàn bà,
Nhỏ theo cha mẹ, lớn ra theo chồng.
Sang nên cam kẻ đỡ đần đỡng.
Giàu ăn khó chịu mọi lòng đám sai.
Mẹ cha có lúc nặng lời,
Thuận thừa kiếm sợ chớ rời lặng xa.
Tuần hôn mai buổi phụng thờ,
Ngày đêm xem xét bảo giờ đám quên
Bằng khi cha mẹ qui tiên,
Khuyên chồng tận hiếu bảo đền thảm
Khuyên chồng tích đức tu nhân,[ân.
Tri-gia trang-hậu ở ăn hơn người.
Khi cường mắng bảo quá lời,
Ta nên hòa thuận vui cười làm khuây.
Việc làm chớ để rời tay,
Cửi canh buôn bán đêm ngày siêng
Lo toan công việc xa gần, [năng.
Tiêu pha ăn mặc kiệm cần mới nên.
Cũng khi thai nghén thuốc men,
Trong nhà sẵn có đỡ nàng liền đỡ lo.
Như chồng văn-tự học-trò,
Bút nghiên đèng gộp đã no mọi đường.
Chồng sang ta được vẻ vang,
Dầu không ta cũng thủ trường gia-[chong.
Chẳng may chẳng mắc bệnh gì đỡng,
Giữ mình sau trước một lòng trinh
Có con nuôi nấng dạy khuyên. [ta'ên.
Gái chăm nữ đẳng gái chuyên sách đèn.
Thấy chung tạ giữ lấy nền
Bền lòng son sắt chỉ nguyền cao sâu.
Họ hàng hòa thuận cùng nhau,
Chẳng nên khinh khỉ cậy giàu cậy sang
Giới cho ta sẵn bạc tiền, [duyên.
Chi em vay mượn chớ nên cợ cầu.
Một lòng hiền thảo trước sau,
Giữ cho con cái dài lâu nối dòng.
Mình vinh được chữ vua phong,
Cháu con mũ áo sán rồng hiển vinh.
Cỗ lai hiền phụ thủ trinh.

Khuyên người ta nên lấy lòng thực đối với bạn bè

Một ngày kết nghĩa tri-giao.
Dầu rằng mưa nắng tắt giao vẫn còn
Từ sinh kết tử bạch đầu,
Khá nên ăn ở sao cho bền nhau
Dầu rằng phú quí vinh hoa, [hèn.
Cũng đừng giao tiếp chẳng nhau thuận
Dầu rằng phú quí vinh hoa, [hèn.
Cũng nên nhớ đến ban ta thuở nào.
Kia như Âu-tử thiện giao,
Lâu mà kính trọng biết bao là chừng
Chung nhau cho mượn áo khăn,
Dầu rằng rách nát cũng đừng giận chi!
Chớ nề sang trọng hèn vi,
Kẻ kia hỗ-lợi, người kia tỷ-bào.
Chẳng khinh chẳng thẹn chặt nào,
Bạn bè như thế thường giao kính
Đồng tâm tín khế kim lan, [nhường.
Không suy không nghĩ lỗi đường [thầy chung
Bằng hữu là mối luân chung.

Ng-v-Du, Nam-định

Việc Trung-hoa

Ngày 23 Juillet 1925

Triệu tập nghị-viện

Có lệnh triệu-tập lâm thời nguyên-lão nghị-viện đến ngày 30 juillet thì họp.

Hồ bắc bị đói kém

Vì giới tiêu khô, nên ở tỉnh Hồ-bắc bị đói kém.

Đảng quốc-dân với việc bài-ngoại

Ngày 1er août này, hội quốc-dân-đảng họp ở Bắc-kinh. Báo của đảng ấy là Dân báo hô-hào người Đức nên tán trợ cái phong-trào bài ngoại, và trợ-lực cho đảng quốc-dân để chống-cự lại nước Anh là cừu-địch chung của hai bên.

(*Indepacif*)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ . 31 độ
18 giờ . 34 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	10
nhì, —	10	40
ba, —	9	50
Thóc hạng nhất, —	6	25
Sấp ngô	5	35

Giá bạc. — Kể từ ngày 24 Juillet 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 90.

Thị giá quốc-tế. — Ngày 22 Juillet 1925 : 43 20. — 54,60. — 44.35 — 43 70. 69,25

Tin tàu. Tàu *Song bo* đến ngày thứ hai 27 juillet rồi 10 giờ sáng ở Hải-phòng sẽ chạy thẳng đi Hong-kong.

Các thư từ ở Hà-nội sẽ mang xuống Hải-phòng tối chủ nhật 26 juillet hồi 20 giờ 7 phút.

Quan châu-quyền đã tới Saigon. Quan Toàn-quyền sau khi theo như chương-trình ngài định trước là đi thăm các công việc lớn đang làm ở dọc cùng là các đồn điền hay các xưởng kỹ nghệ lớn thì ngài đã tới Saigon ngày hôm qua.

Phái-bộ thanh-tra. — M. Kair, đứng đầu phái-bộ Thanh-tra ở bên Pháp cũng sang và M. Moretti thanh-tra thuộc-địa đã xuống tàu *Gouverneur Général Roume* vào Saigon để cùng với các viên-chức khác trong phái-bộ xét xong mọi việc, rồi tháng sau xuống tàu về Pháp.

Hội đồng thành-phố. — Cũng đến cuối tháng sau thì hội-đồng thành-phố sẽ họp. Kỳ hội-đồng này sẽ bàn nhiều việc quan-trọng.

Quan chánh thư-viện đi thanh tra. — Quan chánh Tham-viện và sở Lưu-trữ văn thư là M. Boudet đã bắt đầu đi thanh tra các thư-viện ở Huế, Saigon và Pnom-Penh mấy bữa trước.

NHÀ ĐẺ CẨN THẬN

51, Phố Mã Mây, Hanoi

Cuộc thi xe ô-tô trên Tam-đảo. — Ai muốn dự cuộc thi ô-tô trên Tam-đảo thì nên tập cho quen đường trước đi là vừa. Những giấy tình-nguyện đi, hạn gần hết ngày rồi.

Khoản tiền vào sở đua ô-tô. Khoản tiền vào sở đua ô-tô sẽ khoán tiền droit d'oubli thì nhân cho đến 6 août. Những giấy tình-nguyện phải gửi đến nhà báo *Courrier Automobile* Boîte postale 104.

Tuyển thư-ký vào ngạch Bưu-điện. Quan phó Bưu-điện Bắc-kỳ bảo các cho những người bản xứ có bằng Thành-chung Pháp Việt (Diplôme d'études complémentaires franco-annamites) hay là bằng Cao đẳng tiểu học Tây (B. E. P. S.) muốn vào làng sự trong ngạch Bưu-điện (P. T. T.) làm thư-ký tập sự (secrétaire télégraphistes stagiaires) niên bổng 450 đồng mà không phải ứng thí thì có thể làm đơn gửi đến *trước ngày 31 août 1925*, để bị cho M. le Sous Directeur des Postes et Télégraphes du Tonkin.

Những người muốn xin vào ngạch ấy, tức bổ ít ra phải 18 tuổi và không được quá 25 tuổi, trừ ra trước đã làm sự với nhà-nước rồi đã đến nỗi 55 tuổi có thể vẫn được thi không kể.

Những người muốn xin chức ấy phải có các giấy má sau này :

1° Một cái đơn làm bằng giấy tinh chỉ 12 xu ;

2° Một tờ giấy khai sinh ;

3° Một bản sao cái văn-bằng của mình ;

4° Một cái ảnh ;

5° Một tờ tư-pháp lí-lịch (extrait du casier judiciaire) ;

6° Một tờ giấy cam-đoan xin tòng sự bất cứ ở bất nào mà sở Điện bảo bổ đi, đã ở ngoài địa-hạt Bắc-kỳ cũng vậy.

Quan Bốc-tơ Bi-cô-mân

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giò số 33 Hanoi

MUỐN BÁN xe ô-tô D. F. P. 10 mã lực, 4 chỗ ngồi, chạy rất tốt, còn mới nguyên — Đèn điện, còi điện, bấm điện chạy máy Rất nhiều đồ chữa — Giá 1.700 $. Hỏi tại Quan Hai Puypéroux, số 1, Rue Lanbrède (đường Bờn-thầy) buổi trưa từ 12 giờ đến 13 giờ.

RẠP CHIẾU BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trình thám tiểu-thuyết 12 hồi

Bắt hay!!! Bắt vui!!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai hồi Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm.

Hai hồi đều đã bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925

Xin kính mời các quí khách đến xem.

Phim ảnh trinh thám!!! — Phim ảnh trinh thám!!!

MUỐN MUA!!! Những tem cũ gần thơ và đồ hàng đóng dấu Đông-Pháp và những tem cũ đã lâu năm. Giá thật cao.

Ai có mà muốn bán, xin viết thơ cho : Monsieur NGOC, 33, Boulevard Henri Rivière, Hanoi.

Ngạch lục-sự. — M Ng-phú-Yên lục-sự hạng nhì ở Quảng-yên, được nghỉ dưỡng bệnh một tháng.

Ngạch nông-chính. — M. Trần-văn-Âm được thăng nông-sản hạng nhất, Nghiêm-văn-Nghị tức Bảy, được thăng nông sản hạng tư và Ng-văn-Dần được thăng nông-sản hạng năm

Ngạch tòa sứ. M. Trịnh-hữu-Tường, thư ký bạng tư tại tòa sứ Thông-sứ, được nghỉ phép ba tháng, Hanh nên lương.

Ngạch thú-y. — M. Nguyễn-văn-Bằng, thú-y thí sai tập sự, được bổ về sở Thú-y Hanoi.

Ngạch chánh tổng. — M. Trần văn-Khanh, chánh bát phẩm văn-giai (8 i), chánh tổng Văn-mỹ, huyện Bình-lục, vì có công bắt được tên cướp, nên được đặc cách thăng tăng tiết phẩm văn-giai (7.2).

Ngạch lính cơ. — MM. Trần-đức-Hoành, Mai-xuân-Sơn, cai cơ, được thăng quyền sung suất đội tỉnh cơ ở Nam-định.

Cải chính. — Trong mục thăng thưởng về ngạch văn-tự đăng ở số báo hôm qua có tên M. Ngô-văn-Bằng thực là Vũ-thu-Vàng, vaguemestre ở sở Văn-tự đăng lầm là Vũ-hữu-Giang, vậy nay cải chính lại cho đúng.

Ngạch tùy-phái. — Các tùy-phái tại phủ Toàn-quyền có tên sau này đều được thăng thưởng kể từ ngày 15 juillet 1925 :

Thăng chánh tùy-phái hạng nhất : MM. Bùi-văn-Đắc, Nguyễn-v-Giới

Thăng chánh tùy-phái hạng nhì : MM Đỗ-văn-Phẩm, Ng-v-Sang, Ng-v-Phái, Phạm-sinh-Luận.

Thăng tùy-phái thượng hạng hạng nhì : M. Ngô-ri-Tiên.

Thăng tùy-phái hạng nhất : M. Lê-văn-Nouân.

Thăng tùy-phái hạng ba : MM. Ng-văn-Kiên, Ng-v-Chi, Lê-gia-Tất, Ng-văn-Thuận, Ng-văn-Lễ.

Cháy. — Hồi 10 giờ sáng hôm 23, không biết vì cớ gì cái nhà lá của Ng-thị Hiệp 55 tuổi, ở trên bãi cát bờ sông ngay nhà máy thuốc lá trông sang, phát hỏa, cháy mất cả cái nhà và đồ rồi lại cháy lan sang cái nhà khác ở cùng chủ lấy. Thiệt hại ước tới 150 đồng

ĐÃ CÓ TIỂU-THUYẾT

Trung-hiếu-thần-tiên

Quyển thứ III, giá 0$10

Bán ở nhà ông Dương bá-Trạc, 98, hàng Bông và khắp các hàng sách Hà nội, Nam-định, Hải phòng ; ở xa gửi mua bằng tem cũng được.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

(*Capsules huile de foie de morue*)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$80

Gỗ trắc phiến và gỗ trắc vụn, bán rẻ

Hỏi tại số 20, phố Tien-Tsin Hanoi.

HIỆU BÁO-CHẾ

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

Ở NAM KỲ QUYỀN MẪU HÀNG (SAVALOUX) Ở SAIGON

AU CINÉMA TONKINOIS

13 rue des Changeurs, Hanoi

Của báu của dân Incas

Một phim ảnh truyện phiêu-lưu 12 hồi

Do Miss Anna Little và Jack Hekie diễn

Hồi thứ 10 :

DƯỚI ĐÁY ST FRANCISCO

Hồi thứ 11 :

VIỆC BÍ MẬT CỦA NỮ HOÀNG-THẦN

Hồi thứ 12 :

CÔNG-LÝ THẮNG THẾ

Thứ bảy 25 juillet hồi 17 giờ 30

Chủ nhật 26 juillet hồi 17 giờ 30

Buổi ban ngày ba giá

PHONG-THẤM-LỆ-SĨ

CỦA QUẢN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tenis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said ái-cập Huế.

Ngoại khoa, bộ-sinh, chữa mắt và các trứ bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại nhượng địa LOUIS, 32.

GIÂY NÓI số 226. 8301.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Nạn xe-cộ. — Ngày 21 Juillet, hồi 18 giờ 35 chiều ô-tô số T. 840 của M. Cormorais là kỹ-sư sở Ateliers Maritimes đi chở nhân-viên ở nhà máy lấy đi đến ngã tư trước trại lính khố-xanh xuống đường Lạch-tray và ngã Trần-quang-Triều 53 tuổi làm nghề thợ mộc ở phố Mê-z Tân Tiến bị lương ở mặt và chân trái, đi đưa vào nhà thương bược thuốc.

Ngày 22 Juillet hồi 11 giờ trưa ở trước cửa nhà Bưu-điện có chiếc xe chở hàng mắc hai ngựa của nhà Budelot và đỗ chiếc xe tay của M. Beyssac. Chiếc xe tay bị vành một bên bánh, không sao gì đến người.

Số 242

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

... Phía trước đường-lối quanh co, nhưng biết rất khó, nhưng bất cứ rộng hay là hẹp, hễ thấy có cây bạch-đương đi thì cứ biết lấy gì làm ghi.

Bổ-hưng nói :

— Dẫn dẫn cây đi, thì cũng không thể nào mà đào hết gốc. Gốc cây chắc còn lại đó. Vậy ban ngày ta hãy đem quân vào đánh, mà ban đêm thì quyết không nên tiến-binh.

Tống-giang nghe nói, lỗ tai cảm tạ *Bổ-hưng*, rồi thu quân trở về đại-trại đem việc *Lý-ứng* không chịu tiếp kiến và mấy lời của *Bổ-hưng* dặn bảo thuật lại cho các vị đầu-lĩnh nghe.

Lý-qui liền nói :

— Ta có lòng tử tế, đem lễ-vật đến xin yết kiến mà hắn lại không tiếp. Vậy đại-huynh cứ để mặc tôi, tôi đem ba trăm người đến đánh, bắt cổ hắn về đây để hắn kiến đại-huynh.

Tống-giang nói :

— Hiền-đệ không hiểu, tuy ta nó cho mà nghe. Hắn vốn là dân lương thiện giữ nó cẩn, vẫn khiếp sợ quan-nhà khi nào đã đám với vàng chống bọn ta tiếp kiến.

Lý-qui cười mà bảo rằng :

— Chẳng qua bắn là một đứa trẻ con, thấy ai cũng sợ.

Mọi người nghe nói, đều phải bật cười.

Tống-giang nói :

— Đã đành như vậy, nhưng hai người anh em của ta bị *Chúc-gia-trang* bắt không biết sống chết thế nào. Bây giờ anh em nên cố hết sức theo ta lại đánh *Chúc-gia-trang* một chuyến nữa.

Mọi người đều đồng dậy mà thưa rằng :

— Tuông lệnh của đại-huynh, ai dám không theo, nhưng chẳng hay đại-huynh định cho ai đi tiên-phong hãy giờ.

Lý-qui nói :

— Cứ người sự thắng nhỉ con ấy thì để tôi đi tiên-phong cho.

Tống-giang nói :

— Người làm tiên-phong không lợi, lần này không thể dùng người được.

Lý-qui cứ đòi nên rằng *Tống-giang* bảo *Mã lân Đặng-phi, Âu-bằng* và *Vương-nạp* bèo mình đi đạo tiên-phong; đạo thứ hai thì đến *Đới-tôn, Tân-minh, Dương-hàng, Thạch-tú, Lý-tuấn, Trương-hoành Trương-thuận* và *Bạch thắng*, để sửa soạn mọi người và thây-lộ ; đạo thứ ba thì đến *Lâm-sung, Hoa-vinh, Mạc-hoằng* và *Lý qui* chia làm hai cánh để tiếp-ứng. Các quân sẽu-soạn sẵn sàng, ai nấy đều ăn uống no-nê, mỗi giờ lên ngựa.

Lại nói chuyện *Tống-giang* thân-hành đi đạo tiên-phong, trước mặt có là cờ *tướng đại-bằng* thêu một chữ « *Sudi* », cùng bốn vị đầu-lĩnh đem một trăm năm mươi kỵ-binh và một nghìn bộ-binh, tiến sang đường tiến sang *Chúc gia trang*.

Khi đến *Bộc-long-cương*, *Tống-giang* đứng ngựa nhìn *Chúc-gia-trang* thì thấy ngoài cửa có hai lá cờ trắng, giờ bay phấp-phới. Trong mặt lá cờ rành rành có thêu 14 chữ như sau này :

« *Lập nông thập bạc bất Triều cái, Giám phẳng Lương-sơn trộc* [giang.

Tống-giang ngẩi trên mình ngựa thấy vậy, bèn bảo mỗi giáo, phái-thệ một cân rằng :

— Nếu tôi không phá vỡ *Chúc-gia trang* thì quyết không trở về *Lương-sơn-bạc* nữa !

Các vị đầu lĩnh cũng đều có lòng cảm tức, *Tống-giang* nghe báo đạo quân thứ hai đã đến nơi. Liền để đạo quân thứ hai đánh một trước, còn mình thì đem quân đánh hết sau. Khi đến phía sau *Bộc-long-cương* *Tống-giang* ngẩng nhìn *Chúc gia trang* thì thấy mặt sau toàn những tường đồng vách sắt rất là nghiêm chỉnh. Bỗng thấy một toán quân từ phía tây cỏ bỏ kéo đến, *Tống-giang* để *Mã lân* và *Đặng-phi* chận lối cho sau *Chúc gia trang*, còn mình thì chống *Âu bằng* và *Vương-nạp-hổ* chia một nửa quân kéo ra phía chân núi để đón đánh toán quân mới đến. Toán quân lấy mộc độ hai ba mươi kỵ binh đi giữa có một viên nữ-tướng thắc là nàng *Nhất trượng-thanh* ở *Bồ-gia trang* đó. Nàng cưỡi con ngựa hành thang-mã, tay cầm nhật nguyệt song đao, đem hồn năm trăm quân đến để tiếp ứng cho *Chúc-gia trang*.

Tống-giang bảo các vị tướng rằng :

— Vừa rồi quảng nữ *Bồ gia trang* có một viên nữ-tướng võ nghệ rất giỏi, hẳn là người này. Chẳng hay có ai đám ra đối-địch không ?

Nói chưa dứt lời thì bỗng thấy *Vương-nạp-hổ* tay cầm ngọn giáo quất tọ lên một tiếng, thúc ngựa tiến ra. Nguyên *Vương-nạp-hổ* là một người có tính hiếu sắc, nghe nói có một viên nữ tướng trong lòng đã mến ao những sự bắt về làm vợ.

Bấy giờ *Vương-nạp-hổ* cùng nàng *Nhất trượng-thanh* giao chiến. Một bên guơm đôi, một bên giáo một. Hai bên giao chiến đã được đến hơn 10 hợp *Tống-giang* ngồi trên mình ngựa, trông thấy ngọn giáo của *Vương-nạp-hổ*, đã có ý luống cuống.

Nguyên *Vương-nạp-hổ* bỏ lúc mới trông thấy nàng *Nhất trượng thanh*, vẻ chẳng nàng ra dáng thì bắt được nàng, không ngờ đánh hơn mười hợp mà chưa thắng được nàng, khí-lực tay chân run-sợ, thành ra sang-pháp cũng không kịp giữ nàng.

Giá sử không phải trong khi giao-chiến, có quan-hệ đến tính-mệnh thì *Vương-nạp-hổ* tức đã buông lỏi giáo mà nhặt trên hoa. Nàng *Nhất-trượng-thanh* hai tay cầm hai ngọn đao, giơ lên bổ xuống, xăn vào tận nơi đã đánh.

Vương-nạp-hổ đích lại không nổi, quay ngựa toan chạy, nàng *Nhất-trượng-thanh* liền rút cái cành tay ngọc ra, nắm lấy *Vương-nạp-hổ*, tự trên mình ngựa xách xuống, rồi truyền gọi bọn trang-khách xâm lại bắt trói.

Âu bằng thấy *Vương-nạp-hổ* bị bắt sống, tức thì cầm giáo đến cứu. Nàng *Nhất-trượng-thanh* lại quay ngựa lại để giao-chiến với *Âu bằng*.

Nguyên *Âu-bằng* là quản-nhân xuất thân, võ-nghệ rất giỏi, mà nhất là về sang-pháp. *Tống-giang* đứng xem, cũng thầm-nghĩ rằng : Âu thầm. Tay vậy mà *Âu bằng* vẫn không địch nổi được với viên nữ-tướng.

Đặng-phi đứng ở phía xa trông thấy *Vương-nạp-hổ* bị bắt sống *Âu-bằng* lại tiếp-chiến, tuy có ý không nỡ, mới hai tay vừa ngọn thiết-thương, miệng quát rằng lớn lên mà thúc ngựa chạy đến,

Trong *Chúc-gia trang* thấy vậy, sai *Nhất-trượng-thanh* xây cờ ra hiệu. *Chúc-long* thân-hành đem hơn ba trăm quân và thúc ngựa cầm giáo ra đánh *Tống-giang*...

Mã-lân trông thấy, liền xuất hai ngọn đao thúc ngựa chạy đến đón đánh *Chúc long*. *Đặng phi* cũng phải bỏ-bỏ *Tống giang*, bước lên bảo đỡ đón đỡ bên cạnh, cả đôi cùng mà xem mấy toán quân kia giao chiến với nhau.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chư không phải có một thứ thuốc vẽ những hình lạ-lùng làm trò-cười cho trẻ-con, và người ốm trí không ai có thể tìm được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

發定三年五月初七日內務部大臣批准有效著照商標註冊給發此照

Người mắc 7 tháng nhuận, nên theo lời Khải-định thì bu...vào Nột-các phải gọi tới quán phê Pháp:

Chữa nay đã được phòng của MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã từng ngự đu g qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thì gửi cho qui được phòng chá-ông để tỏ tinh-giả.

Khâm thử.

以嘉獎著製商標註冊特給執照此照

內閣印鑄局

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Sở Dân-thủy nhập-điền

Tìm, Phố-yên ở Tuy-hòa (Annam)

Hiện nay sở Dân-thủy nhập-điền mộ thợ nề biết xây đá mó-e-lông (moellons) với hồ xy-măng (ciment) để xây đê-hán (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dân-thủy nhập-điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy-hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến báo-quán mà hỏi.

Quan chánh Bác-thủy thá-hiến
tòa Dân-thủy nhập-điền

BÁN GỖ:

Lim, gụ, táp, dái các sắc, ván sàn, giui nhà thau cửu và than mỏ.

Có gỗ ở cửu lội đem về.

Bán buôn và bán lẻ.

Hỏi lại hiệu **Nguyễn-đức Mai**

Hanoi: *phố bờ sông, số 4, télé-phone N° 404.*

Haiphong: *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) télé-phone N° 389.*

Hà-đông: *Phố Thường-tín số 1.*

Xà-bong Cadum dùng lợi lắm vì dầu còn một chúc củng còn cứng khô chẳng tang.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie 16

HANOI

Bán đồ mạng, đồ bọc; các thứ mặt đa thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dán bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy mượng, v.v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thợ.

2917

Hiệu kim-hoàn

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DECORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, song đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại cảm ơn vì được chính được vừa ý, không sai một tí nào cả.

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh muốn có
Về đi một chiếm giai-vọ,
Mậu phải nghìn rừng,
Sâm-Mậu đều khen mỹ-ọi.

Nói vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG-TƯỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu-cố mà mua cho. Xin mời đến số 88, phố Hàng Ngang và các số đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương. Hồng-mậu. Công-phát, Quảng-ký và Di-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký, Thuận-phát-tường, Thụy-ký-xương. Cao sơn, Đồng-xương-long.
Hải-phòng: Mão-sinh-tường, Lợi-sinh-tường. Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chí-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyễn-cát-tường.
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Vĩnh-minh, Lục-ký.
Ba-đồn: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyễn-thái-xương.
Yên-bày: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
Số 88, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thư

ĐÀ NGON LẠI BỔ

Rượu CÔNG KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người sối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng hợp rẻ, chỉ có 2$40 một chai lớn.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC
80, phố Tràng-tiền Hanoi.

Thảm trọng. — Hồi 7 giờ sáng ngày thứ tư, người ta thấy ở đường Fort Armand một cái xác đàn con gái độ hai tuổi, cần cước chưa rõ đã cho đưa vào nhà xác để khám nghiệm.

Trẻ con lạc. — Ng-thị-Niêm 31 tuổi, nhà ở Place Négrier, trình có đứa con gái tên là Đan, lên năm tuổi, lạc ra đâu mất từ hồi 7 giờ sáng ngày thứ tư 22 Juillet.

Đồng hồ vàng của ai? — Một người mặt thám mượn được ở phố Commerce một cái đồng-hồ vàng đeo tay thì vừa đem ra phố Cầm, hiệu người mất đồng-hồ tên là Benchi-Hing nhưng hắn ở số nhà 17 phố Strasbourg đã lại nhận.

Ốm dương. — Ngày hôm qua, vào hồi năm giờ sáng, ở phố Maréchal Pétain có một người đau ông cần chưa không rõ, thấy ốm nằm ở dương thì người ta đã đưa vào nhà thương để điều trị.

Con nhà ai? — Một đứa con gái trạc sáu tuổi thấy lạc ở ngoài phố vào hồi 4 giờ sáng ngày hôm qua thì lính cảnh sát đã dẫn về sở Cầm.

Mất xe đạp. — Gien-Sion làm công nhà buôn, ở phố Lò-lợn trình mất trộm xe đạp giá 40 đồng.

Đọa nạt nhau. — Một ông Tây đánh đòn ở công-ty hàng cơm (Cie Hôtelière) thua một người bạn đồng nghiệp đọa nạt mình nhiều sự lối thô.

Khám nghiệm thi thể. — Việc khám nghiệm thi thể Ng-thi-Hiệu đi theo như tờ sức của tòa án số 3023.

Ba cô kẻ cắp. — Ng-thi-Ba 42 tuổi bán hàng gạo ở phố Beaupic thưa ba cô khẩu đầm Ng kim-Kiêm 17 tuổi, Ng-t Các 26 tuổi và Ng-thị-Nhỏ 20 tuổi, cùng ở cả phố Sadi-Carnot, là đã đánh thị bị thương tích.

Giải ra tòa án. — Hai tên sau này phải giải ra tòa án xét nghĩ.

1. Ng-nhu-Kuue 37 tuổi làm cu li nhà ở Gia-viên can việc ăn cắp sợi ở Quan-nhân;

2. Ng-L-y 22 tuổi làm nghề kéo xe, nhà ở đường Lạch-trẻy, bị-tin lấy đồ xe đạp của lu công của tên Trần-văn-C u làm nghề cho tàu xe ở hàng Kênh.

NAM-ĐỊNH

Nạn xe lửa. — Một đám hôm chủ nhật 15 Juin, mới rõ mà ở đây xảy ra thêm một nạn xe lửa thật là gớm ghê. Hồi 9 giờ tối ở chỗ km 83 k-ối ga Đặng-xá một quãng có một người đàn ông độ 30 tuổi, nhe g biết rằng định tự-tử hay là nhỡ người lại gối, đầu vào thanh đường sắt, nên chỉ chuyện xe lửa tuổi sang ở Hanoi xuống có dứt đôi cổ ở đó ngay lập tức.

Hồi 1 giờ sáng chuyến xe lửa chở hàng ở Hanoi-hoa ra vừa đến cầu ghi cũng đúng ngay phải một người ở h khổ đó ngã quay ra đấy đập mất một cái chân, nỗi ra tai bay biết người kinh nay ở nhà thương trên ra đêm và nhà thương quang tuổi sao rồi bị tàn tật.

Sang hôm sau đã có đoàn toán về nhà thương Hanoi, xe phải mua chữa nhưng đến nơi chết rồi.

BẮC-NINH

Một người Khách chết đường. — Vừa rồi người ta thấy một cái xác người Khách chết nằm ở bên đường xe lửa đến ga Yên-viên. Xét ra là người Khách này là một người đi bán thuốc bắc tên là Hoang-tsoi-Fou, 52 tuổi, quán ở Long-chiêu, trong người lấy làm quê thổ. Có người em và một người con nhận và khai rằng người Khách bắt đó vẫn ốm đã lâu, họ định đưa về quê hôm Tết, nhưng có ông may tới đó thì chết. Các chức dịch làng Kim-quang-đông đã cho chôn giúp tử tế.

HÀ-ĐÔNG

Tại sở cảnh-sát. — M. Nguyễn-hữu-Tinh, người quận lính tập, nay được bổ đội cảnh sát, niên hàng 2/65.

HON-GAY

Hội Trung Bắc kỳ nông công thương tương-tế. — Bản báo nhận được bài sau này:

Đúng 4 giờ chiều hôm 14 Juillet mới rồi, Đ...h-Bản chi h...i Uông-bí là ông Tri-Duyên, ông Bang-tá ông Cước cùng đại-biểu các hội Honggay là ông Phan-quê-Am, ông Nguyễn-công-Lượng và ông Ng-xuân-Chực đã sang mấy các thân hào và non 10 ông công sự có mặt đông lắm Quảng-yên họ đến tại nhà ông Nguyễn...ứ-Huệ là con một đại-thần xưa, ở Quảng-yên để bàn bạc cao siêu lên nơi cho chi hội Quảng-yên sắp tranh tập sau khi tiếp được giấy của hội Chính-phủ cho phép lập ra hội.

Trong khi hội hữu tiếc rằng ông Ngô-quang-Nghiệp là Hội-trưởng tạm thời vắng mặt nên ông Ng-đức-Huệ là phó Hội-trưởng tạm thời thay mặt ở ông Nghiệp làm chủ tọa. Ông có thay các bạn Quảng-yên tỏ lòng sốt-sắng cái thịnh tình của bà chi hội Honggay và Uông-bí để hết lòng sốt-sắng dìu dắt bạn đồng nghiệp lên đường công-ích để lập ở tỉnh Quảng-yên một cơ hội sao giây thân-ái ba nơi được liên-lạc và càng ngày càng khăn khít. Kế đến viên Đông-thư-ký chi hội Hong-gay là ông Nguyễn-hương-thọ, được một hai ...ân là rõ các vấn-đề cốt yếu và các điều lợi của hội như Bắc-Kỳ-Nông-Công-Thương Tương-tế.

Sau đến ông Tri-Duyên là phó Hội-trưởng chi hội Uông-bí đứng lên khuyến-khích các bạn Quảng-yên về cái tinh hữu ái và nghĩa tương-thân. Ông Ng đức-Huệ và ông Ng-kim-Bảng đồng thanh cám ơn hai chi hội đã chẳng quản công khó nhọc hết sức tan-thành cho chi hội Quảng-yên và hứa cổ động cho đồng số hội-viên. Đang 6 giờ chiều giải-tán, anh em kẻ ở người về, tỏ tình thân-ái rất nồng đậm ưu ám.

Đáng mong cho hội T. B. K. N. C. T. T. T. đã có cơ-sở đạt, chắc chẳng bao ân tình hữu-ái và nghĩa tương-trợ cho sẽ phát hiện rất rực rỡ, đoàn thể của các bạn Nông-Công Thương sẽ rất nên vững cỗ.

Chi hội T. B. K. N. C. T. T. T.
Honggay lại cáo

VIỆC TRUNG-KỲ

BÃI-THƯỢNG (Thanh-hóa)

Trộm như rươi. — Mấy tối hôm nay ở Bãi-thượng ta chẳng tối nào là không có người kêu mất trộm, có tối kẻ gian-phi đào ngạch ba bốn nhà, đánh bả chết mất giảm bảy con rhó. Đến cả nhà M. Evin đốc công ở sở Lai-thiên mà kẻ trộm cũng lẻn vào lấy mất mấy cái ghế ở ngoài.

Lại mới tối hôm 19 juillet vừa đây, kẻ trộm lại vào nhà M. Y ẫn lấy mất cả tiền bạc, đồ đạc và quần áo tính ra hơn hai trăm bạc.

Ước rằng mấy lời này đến tai những nhà có trách-nhiệm tuần phòng trong phố nên lưu tâm đến mà trừ cho hết những quân trộm lắt đi.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ sáu 24 Juillet 1925

GƯƠNG TÀY LIÉP

(Hồi thứ II)

(Chia làm 4 cảnh)

Vở chèo cải-lương, soạn thành hơn 30 điệu hát kể sau này: Hát điệu, ca vọng phu, hát than, hát lán thắm, kể sa-mạc, vì tôi thường, ca giao duyên, hát đường trường, hát cách, hát dịp một, hát cầm giá, hát dịp đuổi, hát lạch, hát sắp, hát dù, hát huê tình, ca cổ bản, hát nói, ca nam thương, hát khách, hát bắc xướng, hát lắng, hát dịp chờ, hát trống quân, hát bá vân, hát than sử, ca từ đại cảnh, ca rẽ duyên, ca nam thương, ca hành-vân, ca kim tiền.

Hồi thứ II này rất là vui trò Có cảnh sòng bạc và cảnh hồng-lâu điệu bộ như thực.

Hồi này là hồi Diệp-đại-Khanh khi đã bị chồng đuổi đi rồi thì cùng với 2 con vợ lẽ là Nguyễn-Tử và Qui-Tử cùng 2 đứa ở là thằng Chạ-Gọc và con Vin đi buôn bán một nơi. Diệp-Khanh thì ở nhà cùng với Diệp-nhi sương với cậu và bạn chơi bời phá hết cả cơ nghiệp.

Cảnh đâu có nhiều bài hát hay lắm như bài hát điên, ca vọng phu, than ba vãn. Xin các quý-khách chiếu-cố đến sớm cho, kẻo bỏ phí mất những bài hát trong cảnh đau ấy. Đúng 8 giờ tối thì khai diễn. Xin các ngài giữ chỗ ngồi trước kẻo hết. Có bán vé trước từ tối thứ năm.

Tối thứ bảy 25 juillet 1925

ĐỨC MẪU THOÁI

Tích hát này đã có bí mật lạ lắc. — Thâm nhất là chỗ công-chúa phải đày vào rừng than vãn rất là não nùng sầu-oán. Vui nhất là chỗ các loài thủy tộc lên rước Công-chúa về Đông-minh, trông rất là uy linh. Bộ thủy tộc mới sắm mới lại trông rực-rỡ lắm, như thực vậy.

Garage Puginier

chỗ vào trần, đua xe đạp

Mới mở xưởng chữa xe ô-tô, do một người 7 ây chuyên môn trông coi. Công việc làm rất cẩn thận, giá tính rất hạ.

Chủ nhân:
DELEUILE & DETOUILLON

MAO-SENG

67, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Rue

Mấy nơi số 248

Hiện tôi mở từ năm 1889. kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chán-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiện tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có đóng, xin mời chiếu cố.

CUỘC TIÊU KHIỂN HIỂM CÓ

Bản-báo mới có sắc lệnh mấy bài sau rất hay, đọc có nên các ngài chú-ý: Một ông Bonze tăng Hué đồng bão, bắt buộc phải chay, hết chay cả tỉ, nên nhờ, rất hay!!! mới chay 3 tháng giết tới 85 mạng người nên ông bắt phải chay 100 ngày mới khỏi tội. Chamboux ở Cr. Baden.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Báo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh nê dùng tiền-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chỗ toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$20 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau nê bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh ho trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu qua kỳ sợ vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhám, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự-tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá **0$80**

II. — Tái-sinh-duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0$80**

III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn: Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá **0$80**

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$06

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

TẠI GIAN BÁN CÁC ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Thứ chai Bouteille isolante MAJIC, vỏ bằng sắt sơn, ruột bằng thủy tinh bọc bạc, dựng được 1 litre. . . . 2$00

Thứ chai Bouteille filtrante perfect, cổ céramique
dựng được 1 litre : 2$50
2 litres : 3$50
3 litres : 4$50

Cốc ép chanh 1/2 cristal. . . . 1$25

Cối làm xà-phòng. Thùng trong chạm nổi. Thùng ngoài bằng gỗ, 3 litres, dùng cho 9 người. . . . 5$50

Thùng đựng nước đá bằng đồng mạ kền có quai xách 12 l... . . . 5$00

Bộ đồ ăn về đồ dessert. Về tí ni tỉ tên. C... 74 chiếc . . . 5$00

Đồ chè. Xê Nhật. Hình phương, có đĩa lót chén . . . 6$50

Chén cà-phê hình vại. Cả đĩa lót chén. . . . 1$50

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Của Nam-phong [illegible]

MMMCDXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Tới Giám này coi cảnh lạ lùng,
Quạt gió thổi bay tung phách-khí,
Đèn trăng sáng rõ tỏ hồn-trung,
Bút đề khanh-tướng đầy lăng-miếu.
Thơ vịnh vương-công khắp Nhị-Nùng.
Chung-đỉnh ngày thêm ơn lộc nước,
Trùng-tu Bảo-hộ lại ra công.

MMMCDXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Đạo-thống nhà nho miếu vẫn sùng,
Lễ nhạc uy nghi này tráng-lệ,
Xuân thu tế-tự thực ung-dung.
Thư truyền khanh-tướng coi đường bệ,
Sử dịch vương-công thấy hãi hùng,
Năm đã tám trăm nền dấu cũ,
Nay còn ca-tụng báo Nam-phong,

MMMCDXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thành miếu trong sông cảnh lạ lùng.
Lê Lý cung-tường còn kỷ-niệm
Khổng-Nhan đạo-giáo vẫn tôn sùng,
Kinh-thiên ngọn bút trông oanh-liệt,
Xung-đần thanh gươm thấy hãi hùng.
Dấu cũ kia xưa còn giãi tỏ,
Há rằng tạo-hóa nhỡ nào không,

Nguyễn-dương-Hồng
83, phố Bắc-ninh, Hanoi

MMMCDXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Qua chốn thành Nam bước ngại ngùng,
Văn tượng Tố-vương từ Lý nhỉ,
Còn bia Tiến-sĩ phải Lê không,
Về xưa nhắm xuống dòng sông Lịch.
Đường cũ trông lên ngọn núi Nùng,
Nhắn nhủ xin ai đừng có nới.
Để thêm sáng sủa nước non Hồng,

Nguyễn-Phẳng
Làng Dị-chế, Hưng-yên

MMMCDXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu làm nên miếu hội-đồng,
Kia tượng thánh-hiền cùng Lý nhỉ,
Nọ bia Tiến-sĩ phải Lê không,
Minh-đường trước mặt con sông Nhị.
Cao-ngất sau đền cái núi Nùng,
Nhà nước mở mang nền vũ-trụ,
Anh tài trọng nước được hanh-thông,

Nguyễn-xuân-Lan
Làng Hoàng xá Hưng-yên

(Còn nữa)

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiền-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giúp.*

Nếu ai mắc phải bệnh tình « lậu và giang-mai » dù lâu hay mới, dù nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu Ư-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên trị bán thuốc bệnh tình đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và minh tạ ở các nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim đức-giang, 83, phố hàng Bồ và ở Huế hiệu Phượng-nguyễn phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

Tệ quá !!!

Hiệu Chân-Hưng nhà đỏ phố Hàng-Bạc, độ này tệ quá. Nhận hàng lần nào làm cũng sai hẹn, công lấy đắt, giá vàng cao hơn người, hẹn mồng hai thì mồng ba mới xong duy chỉ được một điều chắc chắn, cẩn thận, làm kỹ, kiểu mẫu khéo mà thôi.

Người mua hàng lại-[illegible]ảo,

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỬ ĂN và ăn dưỡng trong phòng. Thuốc hướn này dễ uống lắm và đã mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc cũng có bán.

Bịnh ghe chốc

[illegible]

LÁO, NHỌT, DA THÂY [illegible]

FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng. Cả ngàn người đã chứng chắc hay thiệt !

Cùng các nhà thuốc và tại số : 58, R. de Grenelle PARIS — Thuốc bán FLORENTINE

TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 – Nam-định

Hiệu Tam tỉnh có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư hàn nhiệt, trị bệnh biết hoãn cấp bản cón, hoàn tán cao đan chế huyền cực tinh tế, chữa đã các bệnh mới lâu dù nguy dù trọng, số sống phúc còn chữa cũng được hồi sinh khởi tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo cũng quả không tiền xin thuốc cũng cho. chữa các bệnh như sau này : đàn ông mộng tinh, di tinh, hoạt tinh, lãnh tinh dương nuy không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hôi, huyết tích, khí hư bạch bạch đái, hậu sản hoặc kinh thấy gia liên miên sinh ra trăm chứng không đẻ hay có đẻ không nuôi, các chứng đau bụng đau tức kinh niên, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, nục huyết, ho huyết, lị huyết, băng huyết, phong thấp cổ chướng bất toại tê bại, phù thũng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có lông quặm hay sa lông mi bản hiệu chỉ chữa nửa giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn tả lị mỗi chai 5 hào.

Lậu và giang mai bản-hiệu chữa khỏi và giết nọc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc 5 hào. Cao ba long thực tốt mỗi lạng 5 hào, Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn giá trẻ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai á phiện ngài nào ăn nặng đã lâu uống khỏi không vật vã đi làm được thứ 2 đồng, chai 1 đồng, chai con 5 hào, quí khách ở xa viết thư về kể bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay gửi cách linh hóa giai ngân, ngài gửi mandat thuốc, xin đề như sau này : M. TRẦN-ĐẮC SỬ dit TAM TỈNH-Y-QUÁN à Nam định.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Ai mà làm lụng mệt nhọc thái quá, cử động nặng nề, buồn rầu nghĩ ngợi thì thường hay mắc phải bệnh thương gân, khi đã bị bệnh thì đêm không ngủ được, chẳng còn gì nguy-hiểm cho bằng là không ngủ được, mà nhất là ở các xứ nóng thì lại cần phải nghỉ ngơi. Nếu không thì mỗi buổi sáng dậy thấy trong mình mệt nhọc, không làm gì được.

Thuốc *Neurinase* là của một viên học-sinh cũ ở viện Pasteur thành Ba-lê tìm ra. Thuốc này làm cho gân cốt bình yên và ngủ được êm đềm, lại thêm bồi bổ.

Người già kẻ trẻ uống đều được cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thì mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi làm cho hay ho. Vậi uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BÒ 1$40

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời uống, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

PHẤN SUDOL

[illegible]

SUDOL [illegible] 0$50

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, *59. Phố Paul Bert, Hanoi*

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lộp-lãng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . *Giá* : **1$25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . . *Giá* : **1.25**
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả
DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.* . . . . *Giá* : **1$30**
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to* . . . . *Giá* : **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

THUỐC HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP
MẠNH MẼ
BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA
26, Avenue de l'Observatoire — PARIS (France)

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

[illegible]

1$80

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, *Phố Paul Bert, Hanoi*

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Votre intérêt !!

est de vous coiffer d'un bon

CASQUE EN LIÈGE

3$50 & 3$00

COIFFANT
LÉGER
SOUPLE
ÉLÉGANT
SOIGNÉ
DURABLE

DEMANDEZ
CHEZ HAI-CHINH
SEUL FABRICANT
74-76, Rue du Pont-en-Bois. — HANOI

NAM-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
MỖI TỈNH MỘT NHÀ

[illegible]

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC **500.000,** HOẶC **200.000,** HOẶC **100.000** QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

[illegible]

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

[illegible]

Như vậy rút số cũng để trúng lắm

[illegible]

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6570

[illegible]

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)